

The Millie Arbesfeld
Midreshet Yom Rishon

Sunday Morning Learning Program for Women

WWW.MIDRESHETYOMRISHON.ORG

**Leveling the Praying
Field:
Worshipping
God While Serving
Man**

Rabbi Larry Rothwachs
Sunday, October 28, 2018 י"ט חשוון תשע"ט

LEVELING THE PRAYING FIELD: WORSHIPPING GOD WHILE SERVING MAN

”אני בעדק אחזה פניך”

פי' וירא תשעי"ט

#1 **בראשית יח:ג** - וַיֹּאמֶר אֲדָם-נִי אִם נָא מְצַאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֶל נָא תַעֲבֹר מֵעַל עַבְדְּךָ :

#2 **מס' שבת קכז**. - אמר רב יהודה אמר רב: גדולה הכנסת אורחין מהקבלת פני שכינה, דכתיב ויאמר אד-ני אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבר וגו'. אמר רבי אלעזר: בא וראה, שלא כמדת הקדוש ברוך הוא מדת בשר ודם: מדת בשר ודם - אין קטן יכול לומר לגדול המתן עד שאבא אצלך, ואילו בהקדוש ברוך הוא כתיב ויאמר אד-ני אם נא מצאתי וגו'.

#3 **מסילת ישרים** - הָאֲדָם לֹא נִבְרָא אֱלֹא לְהִתְעַנֵּג עַל ה' וְלְהַנּוֹת מִזֵּיו שְׂכִינָתוֹ, שֶׁזֶהוּ הַתְּעַנּוּג הָאֲמִתִּי וְהַעֲדוֹן הַגָּדוֹל מִפֶּל הַעֲדוּנִים שֶׁיְכוּלִים לְהַמְצֵא...

#4 **ס' אזנים לתורה בראשית שם**

שהחסד שעשה א"א עם	גומל חסד לכל נברא, וגם מתכון הוא.
האורחים, יש בו גם משום קבלת פני	אולי יכניסם ע"י לגימה זו תחת כנפי
שכינה, שהרי בשם ה' וע"פ מצותו הוא	השכינה.

#5 **מס' סוטה י**. - (בראשית כא) ויטע אשל בבאר שבע ויקרא שם בשם ה' א-ל עולם - אמר ריש לקיש: אל תיקרי ויקרא אלא ויקריא, מלמד, שהקריא אברהם אבינו לשמו של הקב"ה בפה כל עובר ושב, כיצד? לאחר שאכלו ושתו עמדו לברכו, אמר להם: וכי משלי אכלתם? משל אלהי עולם אכלתם, הודו ושבחו וברכו למי שאמר והיה העולם.

#6 **ס' אזנים לתורה שם**

כי
השכינה, כביכול, אינה זקוקה לאדם
ולחסדיו, אבל העוברים ושבים עיפם,
רעבים וצמאים חקוקים למנוחה, ללחם
ומים.

#7 **רמב"ם הל' יום טוב ו:יח** - ...כשהוא אוכל ושותה חייב להאכיל (דברים טז) לגר ליתום ולאמנה עם שאר העניים האמללים, אבל מי שנועל דלתות חצרו ואוכל ושותה הוא ובניו ואשתו ואינו מאכיל ומשקה לעניים ולמרי נפש אין זו שמחת מצוה אלא שמחת כריסו...

#8 **מהר"ל ספר נתיבות עולם א** - **נתיב גמילות חסדים - פרק ד** - ודע לך דווקא להכניס אורחים קאמר, שפנים חדשות באו לביתו, וכאשר פנים חדשות באו לביתו ומקבל פנים חדשות בכבוד, זהו כבוד השכינה כי חביב האדם שנברא בצלם אלקים. ורב אמר גדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה, וכל זה מטעם אשר אמרנו כי הקבלת פני שכינה אין רואה השכינה בעצמו כי לא יראני האדם וחי, ואין דבר זה כמו הכנסת אורחים שהוא מכבד האדם כאשר באו אליו פנים חדשות, ונראה אליו פנים חדשות, והוא מתחבר לגמרי אל צלם אלקים, ודוקא פנים חדשות כמו האורח שמכניס אותו לביתו והוא מתחבר אליו עתה דבר זה נחשב כאלו התחבר לשכינה. ואלו דברים עמוקים מאוד...

כן הוא בעינינו ממש, הרי לנו אין גישה כלל להיכנס להיכלו של מלך מלכי המלכים הקב"ה, ובודאי שאין לנו שום הבנה כיצד וכמה לכבדו. אבל את דמות דיוקנו הרי יש לנו אפשרות לכבד, והוא האדם, דהרי חביב אדם שנכרא בצלם שנה' בצלם אלוקים עשה את האדם. היינו מאחר וכיארנו שיש באדם את החלק האלוך ממעל וע"י החלק הזה צריך להגביר את הרוחניות שבו על הגשמיות, ובכך הוא מגיע לשלמות של הצלם אלוקים, כביכול דמות דיוקנו של המלך של הרבש"ע, ואף שעדין לא הגיע לזה, אבל כיון שבכח מונח בכל אדם זאת אף שלא יצא לפועל, א"כ כשמכבדים את האדם מכבדים את דמות דיוקנו של המלך.

וכשמכניסים אורחים ומכבדים אותם, בעצם מכבדים בזה את הרבש"ע בכבודו ובעצמו, דכיון שמכבדים דמות דיוקנו את הצלם אלוקים שבאדם מכבדים בזה את המלך. ובזה זוכה למה שלא יכול לזכות כלל באופן ישיר, ואף לא ע"י קבלת פני השכינה, שזה כאמור בריש דברינו דרגה גבוהה ביותר בנבואה אבל כבוד ה' זה אינו, וע"כ גדולה הכנסת אורחים יותר מקבלת פני שכינה.

#10 **מגן אברהם או"ח מו** - קודם בואו לבה"כ יאמר ואני ברוב חסדך וכו' ובכניסתו יאמר בבית אלהים נהלך ברגש (כתבים) קודם תפלת שחרית יקבל עליו מ"ע של ואהבת לרעך כמוך [הכוונות]

#11 **חיי אדם א:ו** - יקבל על עצמו בפרטות לאהוב כל א' וא' מבני אדם כגופו, כמש"כ ואהבת לרעך כמוך. ועי"ז יכלול תפלתו בכלל תפלות כל ישראל ויהיו לאחדים

#12 **שו"ע או"ח צב:י** - טוב ליתן צדקה קודם תפלה

#13 **פמ"ג שם** - טוב ליתן צדקה כו' - דכתיב אני בצדק אחזה פניך

#14 **ס' הליכות שלמה הל' תפילה פרק ה**

דבר הלכה

<p>שגם תפלתו תועבה⁴⁸, ולכן נראה דעכ"פ כשלומד עם אחרים אסור, וכן משמע מדברי החוס' שבת י"א ע"א (ד"ה גגון) עיי"ש⁴⁹.</p> <p>בה. וכן מי שיש לו אורח שעלול להכלס מכך שישאירוהו לבדו, יתעסק באורח אפילו אם יפסיד על ידי כך תפלה בצבור, דנכהאי גוונא הכנסת אורחים חשובה יותר מתפלה בצבור, אך אם אין האורח ממנהר וגם צרור</p>	<p>לו שלא יכלס, יש לו להודיעו צדק כבוד שעליו ללכת ולהתפלל, ויצקשו להמתין עד שישצו⁵².</p> <p>בו. ואם הוא צביהכ"נ ורואה שהצבור יאחרו שעת הנץ החמה, מסתבר שאין להחיר משום כך לעבור על האיסור של מקדים תפלתו לחפלת הצבור, אלא יצא לחוץ ותפלל שם, כדי שלא לצות את הצבור⁵³.</p>
--	---

שההכרח אילצו להאריך שבת עם אורחים פשוטים ששוחחו בדברים של מה בכך. ופעם נשאל ע"י אדם בא בימים שחלה ונחלש ואסרו לו הרופאים לצאת מביתו יותר מפעם אחת ביום, איזה זמן יעדיף לצאת בו. והשיב לו שיצא למקום עבודתו, אע"פ שעי"ז לא יוכל לצאת שוב לביהכ"נ לתפלה בצבור, כי ע"י שיבוא בין הבריות וכו' תיטב הרגשתו, וכמאמר הכתוב (משלי יח, יד) "רוח איש יכלכל מחלהו".⁵³ תפלה כהלכתה פ"ג הע' ל"ז.

#15 Rav Herschel Schachter (www.torahweb.org) - Another common mistake people make is regarding *davening* with a *minyan*. The Talmud emphasizes the importance of *tefillah btzibur*; and one who *davens* with a *minyan* stands a much better chance of having his prayers answered than one who lacks a *minyan*. However, it is highly improper for the *chazzan* of a *minyan* on an airplane to shout at the top of his lungs to enable the other *mispaelim* to hear him over the airplane noise, and thereby wake up all the passengers around him. It is true that there is a *halachic* principle of *kofin al hamitzvos*, i.e. that *beis din* has an obligation to force people to observe the *mitzvos* even when they're not interested in doing so, but this only applies when pressuring an individual will result in his becoming observant. However, when Orthodox Jews disturb non-observant Jewish passengers with their *davening*, the non-observant passengers will remain non-observant and now just have another point about which to be upset with the Orthodox. The practice of the Orthodox passengers under such circumstances appears simply as an act of harassment. Rather than having accomplished the *hidur mitzvah* of *davening tefillah btzibur*, they have violated *lifnei iver* by causing the non-observant passengers to become more antagonistic towards *shemiras hamitzvos*. The shouting tone of voice employed by the *shaliach tzibbur* to overcome the noise on the airplane clearly does not constitute a *kavod hatefillah*.

#16 קונטרס "לעולם יצא אדם בכי טוב"

"During a flight Rabbi Ovadia Yosef customarily prays individually and not together with a group so as not to disturb others, for fear of robbing another person's sleep." (*Halachic Guide for the Passenger, Rabbi Rafael Avraham Suaya, Chapter 9, Para. 1, p. 76*)

"One who prays on a plane during a flight should recite the Shemoneh Esrei while seated in his place and not while standing in the aisles, where he will disturb others trying to pass. In any case, the Rav was not supportive of conducting minyanim during a flight, because it disturbs the rest of the passengers around them." (*Halichos Shlomo. p. 95*)

"A person praying on his own during a flight: if there is a chance that this will bother others, it is preferable to sit" (Rabbi Moshe Feinstein ob"m. Igros Moshe Orach Chaim, 4, 20.)

Guidance from Rabbi Yitzchak Silberstein, rav of Ramat Elchanan, Bnei Brak: "A. When the captain of the flight decides that passengers must sit and fasten their seatbelts because of a risk of danger, one must obey and sit down, even if he is in the middle of Shemoneh Esrei.

B. If one refuses to obey these instruction, it seems that he does not fulfill the obligation of *tefillah* because it is considered a *mitzvah haba b'aveirah* (a *mitzvah* performed through a sin), about which Chazal teach that one does not fulfill his obligations. He also brings about derision of the Torah by others and effects a *chillul Hashem*."

#17 שו"ת בצל החכמה ו:ל - ובספר חינא דחיי שמחליט דמי שמתפלל במקום שרבים עוברים מותר לעבור לפניו דלאו כל כמיני להזיק לרבים דומיא דקבר הרבים שמותר לפנותו, לא נזכר בדבריו דמיירא במתפלל בביהכנ"ס במקום שרבים עוברים, כאשר יראה כל רואה ומעיין בדבריו. ושפיר יתכן דמיירא במתפלל חוץ לביהכנ"ס במקום שרבים עוברים שם ובזה הוא שהורה שמותר לעבור לפניו דכיון שדרך זה כל כולו עומד למעבר רבים לצורכם ולהתפלל שם לא נקבע מקום כלל על כן מדמה אותו לקבר המזיק לרבים

#18 שו"ת תשובות והנהגות א:עה - מצוי שמנין מתפללים בחוץ במקום מעבר ולא במקום שמיוחד לתפלה ומעכבין הציבור לצאת שאסור לעבור כנגד המתפלל ושמעתי בשם הצדיק הירושלמי רבי דוד בהר"ן זצ"ל שאינם יכולים לאסור ולהפריע אנשים לעבור כשנכנסו לשטח שאינו שלהם להתפלל וכנראה כוונתו לפי הטעם שהאיסור מפני שמפריע לו להתפלל אבל כאן כאלו נכנס מתחילה להתפלל במקום שיפריעו לו ועליו האסור ואין בכחו לאסור אחרים... והאמת דמי שיודע שמאריך ביי"ח ומתפלל בביהכנ"ס במקום שעוברים דרכו חוטא שמכשיל בכך הרבים וראוי לו לכתחילה למצוא מקום תפלה שאין עוברים

#19 מ"ב או"ח קא:ו - ולא ישמיע - עיין בברכי יוסף ובח"א דלכתחילה צריך להתפלל בלחש כ"כ שאף חבירו העומד בסמוך לו לא יהיה יוכל לשמוע ומ"מ אם א"א לו לכיון בענין זה יש לו לעשות בענין שיכול לכיון אך שיזהר שלא יטריד לאחרים וכדלקמיה

#20 שמות טו:ב - עֲזִי וְזַמְרַת גְּ-הַ יְהִי לִי לְשִׁוְעָה זֶה אֶ-לֵי וְאַנְוָהוּ אֶל-הִי אָבִי וְאַרְמְנָהוּ :

#21 מס' שבת קלג: - תניא: זה א-לי, ואנוהו - התנאה לפניו במצות; עשה לפניו סוכה נאה, ולולב נאה, ושופר נאה, ציצית נאה, ספר תורה נאה וכתוב בו לשמו בדיו נאה, בקולמוס נאה, בבלבלר אומן וכורכו בשיראין נאין. אבא שאול אומר: ואנוהו - הוי דומה לו: מה הוא חנון ורחום - אף אתה היה חנון ורחום.

#22 רש"י שם - הוי דומה לו - ולשון אנוהו: אני והוא, אעשה עצמי כמותו לדבק בדרכיו.

#23 תורה תמימה שם אות יב - ...י"ל דאבא שאול אינו חולק על החכמים בדרשה הקודמת שדרשו ואנוהו התנאה לפניו במצות, אלא הוא בא להוסיף דלא די ואנוהו במצות שבין אדם למקום אלא צריך עוד לנוהו במצות שבין אדם לחבירו, יען כי זולת זה, והיינו האיש הזהיר ומדקדק במצות שמים ואינו מקפיד להזהר במדות טובות שבין אדם לחבירו הוא גורם לחלול השם והתורה והמצוה באמור המון העם כמה מגונים מעשיו של אותו הירא שמים, משא"כ מי שאוחז בזה וגם בזה הכל מקלסין אותו ואומרים כמה נאים מעשיו של זה, ובזה הוא גורם כבוד לה' ולתורתו ומצותו, ...ועי"ל דמפרש בזה גם ואנוהו ממש כפשוטו מעין דרשה הקודמת, והיינו דכשמתדמה האדם להקב"ה שעוסק במדות טובות עושה בזה פאר וכבוד להקב"ה שהנחיל לעמו מעלות ומדות יקרות, והוי זה מענין קדוש שמו יתברך, וחכמים בדרשה הקודמת י"ל דילפי הא דאבא שאול מפסוק דברים י"ג אחרי ה' אלהיכם תלכו ודרשינן בסוטה י"ד א' וכי אפשר להלך אחר הקב"ה אלא הלך אחר מדותיו מה הוא חנון אף אתה חנון וכו'.